

měl býti tou dobou obžalovaný dotazován, zda již dal zadostiučinění soukromým účastníkům, a to dokonce v takovém smyslu, jakoby na této okolnosti něco záleželo pro rozhodnutí se obžalovaného, zda trvá na opravném prostředku či zda od něho upouští. Zdá se, že způsob, jímž se obžalovaný zachoval, měl důvod v nesprávném postupu soudu první stolice. Nutno proto poskytnouti obžalovanému znovu příležitost, by se prohlásil ve smyslu čl. VII. rozhodnutí. Krajskému soudu se ukládá, by se zachoval podle příkazu ze dne 14. listopadu 1928.

Čís. 3380.

Trest smrti jest vysloviti i když byl obžalovaný vydán cizím státem s tím, že uložený snad trest smrti nesmí býti vykonán; toto obmezení může mít význam jen pro postup těch orgánů státní moci, jímž jest rozhodnouti o otázce výkonu trestu smrti, nikoli však pro soudní pravomoc rozsudkovou.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1929, Zm I 663/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Písku ze dne 17. října 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupežné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Neodůvodněnou jest zmateční stížnost uplatňující zmatek podle § 344 čís. 12 tr. ř. Rozsudkem porotního soudu byl obžalovaný uznán vinným zločinem loupežné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 2 tr. zák., zákonná sazba na čin ten jest jediné podle § 136 tr. zák. trest smrti, k němuž byl též odsouzen. Na věci nic nemění obmezení vyslovené rakouskou vládou při vydání obžalovaného pro čin ten podle § 59 tr. ř., že uložený snad trest smrti nesmí býti na obžalovaném vykonán, při čemž ponecháno budiž stranou, zda a za jakých předpokladů bylo vejíti na takovou výhradu rakouských úřadů. Tímto obmezením vydávacího aktu cizího státu nebyla nikterak zrušena zákonná sazba trestní pro onen trestný čin a utvořena sazba nová — jaká, to zmateční stížnost sama nemůže uvést — nýbrž ono smluvní obmezení může mít význam jediné pro postup oněch orgánů státní moci, jímž jest rozhodnouti o otázce výkonu trestu smrti, nikoli však pro soudní pravomoc rozsudkovou. Uložením trestu smrti stěžovateli, odsouzenému pro zločin loupežné vraždy, nevykročil tedy soud z mezí zákonné sazby trestní.

Čís. 3381.

Zjištění smyslu a dosahu zažalovaného článku spadá v obor skutkové zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jemuž jest vyhrazeno právo, by si úsudek o dosahu a o smyslu článku utvořil podle volného přesvědčení; výrok soudu v tomto směru musí však býti jasný a určitý, musí odpo-

vídati zásadám logického myšlení, musí obsahovati náležitě odůvodnění, z něhož lze seznati, jakou logickou operací dospěl soud od doslovu článku k úsudku o jeho smyslu, a musí se při tom vypořádati i se všemi námitkami obžalovaného, pokud mohou býti pro posouzení věci významnými (§§ 258, 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 25. ledna 1929, Zm I 478/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 21. června 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti cti podle § 491 a 493 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, dbaje při tom nákladů zrušovacího řízení.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaného nelze upřítí oprávnění, pokud uplatňuje zmatečnost napadeného rozsudku ve výroku, zda pozastavená stať chová v sobě skutkové známky přečinu proti bezpečnosti cti ve směru objektivním. Rozsudek cituje doslovně pozastavenou stať článku a připojuje k tomu bezprostředně závěr, že obsahuje lehce srozumitelnou výtku, že soukromý obžalobce nepokládá za vodítko pro politiku Svazu zemědělců, by především bylo pomoheno zemědělství v hospodářském ohledu, poněvadž následkem svých značných příjmů nemá náležitého zájmu pro hospodářské postavení rolníků. V tom spatřuje soud vinění z opovržlivého smýšlení, poněvadž jest povinností každého poslance kterékoli strany, by hájil vždy co nejdůrazněji zájem strany a, by se nedal svěsti nijak, zejména ne z důvodů sobeckých od této povinnosti, a připojuje se ještě, že z celého tenoru této statě lze jasně seznati, že se tím mělo soukromému obžalobci vytýkati, že pro své značné příjmy z lhostejnosti nemá dostatečného pochopení pro zájmy rolnictva jím zastoupeného, a že ho tedy jako poslance lze pokládati za schopna, že by nehájil tyto zájmy způsobem odpovídajícím jeho poslanecké povinnosti. Právem napadá stížnost tento výrok soudu, stavíc proti němu obhajobu obžalovaného, vykládající smysl a dosah pozastavené statě, způsobem zcela jiným, a vytýkající těmito svými vývody rozsudku neúplnost a nedostatek důvodů, pokud se při zjištění smyslu a významu článku s touto obhajobou nevypořádal a ve svých důvodech prostě uvádí, jaký smysl a dosah pozastavenému projevu přiřítá, neodůvodniv, jakým způsobem a logickým postupem dospěl k dotyčnému alespoň z doslovu nevyplyvajícímu závěru. Zjištění smyslu a dosahu pozastavené statě spadá v obor skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jemuž jest i tu vyhrazeno právo, by si úsudek o dosahu a o smyslu článku utvořil podle volného přesvědčení; leč při této své činnosti nesmí se soud přenést přes zásady logického myšlení a prostě, takřka autokraticky vysloviti, že pokládá to neb ono

za pravý smysl článku, nýbrž jsou mu při tom § 270 čís. 5 a § 281 čís. 5 tr. ř. přesně vytýčeny hranice, v nichž se při jinak volném uvažování musí pohybovati a předsány směrnice, jak se má ono skutkové zjištění státi. I tento výrok soudu musí býti jasný a určitý, musí odpovídati zásadám logického myšlení, musí obsahovati náležité odůvodnění, z něhož lze seznati, jakou logickou operací dospěl soud od doslovu článku k úsudku o jeho smyslu, a musí se soud při tom vypořádati i se všemi námitkami obžalovaného, pokud mohou býti pro posouzení věci významnými. Obžalovaný namítá a opakuje to stížnost, že pozastavenou statí článku mělo býti jen konstatováno, že soukromý obžalobce následkem svých vysokých příjmů necítí tak těžká břemena, která musí nésti rolnictvo, a že následkem toho jest jiného názoru, než Svaz rolníků, jehož vodítkem jest pomoci v první řadě zemědělství ve směru hospodářském, a že dává přednost jiným zájmům rolnictva, národněpolitickým.

V této souvislosti — dovozuje dále stížnost — lze v pozastavené statí spatřovati jen zjištění pravdivé a nikterak nečestné skutečnosti, že soukromý obžalobce má značné příjmy, kteroužto skutečností jest podmíněn samozřejmý následek ve směru hospodářském, že nemůže cítiti tak břemena, jimiž je zatíženo rolnictvo, jakož i zjištění stejně pravdivé a v žádném směru nepočestné nebo nemravné skutečnosti, že soukromý obžalobce sleduje ve své politické činnosti směr — rozdílný od směru Svazu rolníků — hájiti především zájmy národněpolitické. S touto obhajobou se musil soud vypořádati. Jest zajisté připustiti, že zjišťování hospodářsky zcela přirozeného zjevu, že břemena rolnictva pro soukromého obžalobce jakožto rolníka zámožného nejsou tak tíživá a nejsou jím také tak tíživě pocítována, není o sobě nic nepočestného a že není urážlivou výtkou, že vodítkem politiky soukromého obžalobce jest především hájení zájmů národněpolitických, jimž musí ustoupiti hospodářské zájmy. Leč soud osvojil si jen odůvodnění obžalovacího spisu, neuvažoval vůbec o obhajobě obžalovaného a, což jest základní vadou rozsudku, neuvádí důvody pro závěr, takže nelze seznati, jakým způsobem dospěl k názoru, že článek obsahuje výtku, že obžalovaný nemá »náležitého zájmu« pro hospodářské postavení rolnictva, že bere své poslanecké povinnosti na lehkou váhu, že ho lze pokládati za schopna jednání příčího se těmto povinnostem, a to dokonce »z důvodů sobeckých« a »z lhostejnosti«. Soud by musil uvést přesně ony věty neb obraty nebo slova pozastaveného projevu neb ostatního obsahu článku, z nichž vysvítá, že nepředpojatý čtenář mohl závadný projev tak pojmáti a jemu tak rozuměti, jak se to děje v rozsudku. Tomuto nedostatku nelze odpomoci obratem, že to je »lehko srozumitelné« a »z celého tenoru článku jasně poznatelné«; naopak musí přesnými skutečnostmi a logickými úvahami býti doloženo, proč je to tak »srozumitelné« a »jasně poznatelné.« Při těchto nedostatcích nelze vůbec zkoumati, jakým způsobem nalézací soud dospěl k závěru o smyslu a o dosahu článku, a zda k němu dospěl způsobem zákonu odpovídajícím, hlavně logickým. Jest proto rozsudek zmatečným předem v základní složce, zdali vůbec objektivně pozastaveným projevem jest založena skutková podstata trestného činu proti bezpečnosti cti. Nebude od místa, by v této spojitosti též soud neuvažoval — a tu se přibližuje stížnost již subjektivní stránce,

již odbyl soud prostým poukazem »k jistému stupni inteligence obžalovaného« — o obhajobě obžalovaného; že ony věty byly míněny jen jako odpověď na útoky, uveřejněné na stránce 7 a 8 časopisu »S. B.« ze dne 17. prosince 1927, namířené proti krajské organizaci svépomocného svazu rolníků — a že byly jen tímto útokem podmíněnou a jeho povaze přiměřenou kritikou počínání si soukromého obžalobce; nestačí říci jen, že tento předchozí článek není postačitelým, by takovou kritiku opravňoval, aniž se uvádí, proč není postačitelým a aniž se uvažuje blíže o obsahu tohoto článku a o případném jeho účinku právě pro hospodářsky slabší vrstvy rolnictva. Již z těchto úvah bylo zmateční stížnosti vyhověti a za předpokladů § 5 nov. k tr. ř. věc odkázati k novému projednání a rozhodnutí soudu první stolice. O dalších námitkách stížnosti, obzvláště pokud jde o způsob řešení otázky důkazu pravdy po případě beztrestnosti podle § 4 tisk. nov., netřeba se v této souvislosti dále zmiňovati, ano je na snadě, že by se tyto důkazy, kdyby soud dospěl k jiným názorům o smyslu a o dosahu pozastavených vět, musily pohybovati i jiným směrem, po případě by se staly vůbec bezpředmětnými.

Čís. 3382.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Zákon o maření exekuce předpokládá v § 1, že pachatel jednal v úmyslu zcela neb částečně zmařiti uspokojení věřitele tou cestou, kterou se toho domáhal; o tomto úmyslu nelze mluvit, šlo-li pachateli jen o odstranění věcí, k nimž má třetí osoba právo, které by činilo provedení exekuce podle § 37 ex. ř. nepřipustným.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1929, Zm I 753/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 16. listopadu 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem maření exekuce podle § 1 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by znovu o ní jednal a rozhodl.

Důvody:

Stěžovatel uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 5, 9 b) § 281 tr. ř. Zmateční stížnost podle čís. 5 § 281 tr. ř. je důvodná. Nelze sice tvrditi, že rozsudek je v rozporu se spisy, neboť rozsudek výpověď svědka Františka F-a, pokud tvrdil, že obžalovaný při výkonu exekuce udal, že zabavené knihy nejsou jeho majetkem, vůbec nereprodukuje, že nelze tvrditi, že výpověď svědka F-a jest v rozporu se zjištěními rozsudku, že obžalovaný proti exekuci nic nenamítal. Zmateční stížnost tu však zřejmě poukazuje na neúplnost rozsudku, že se totiž rozsudek nezabýval skutkovou okolností, potvrzenou svědkem Františkem F-em, že obža-